

Dosar nr. [REDACTED]

R O M Â N I A
TRIBUNALUL DOLJ
SECȚIA CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
ÎNCHEIERE

Ședința publică de la [REDACTED]

Completul compus din:

PREȘEDINTE: [REDACTED] - judecător

Grefier: [REDACTED]

Pe rol, judecarea cauzei privind pe reclamantul [REDACTED] și pe pârâta [REDACTED] având ca obiect anulare act administrativ.

La apelul nominal făcut în ședința publică a răspuns consilier juridic [REDACTED] pentru pârâta [REDACTED] lipsind reclamantul.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, care învederează că reclamantul a depus la dosar în scris, întrebările preliminare propuse pentru sesizarea ICCJ.

Instanța acordă cuvântul cu privire la necesitatea sesizării Î.C.C.J. cu o cerere pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile care să lămurească o chestiune de drept și anume dacă legea aplicabilă dreptului copilului, în cazul de față al reclamantului, este cea de la data depunerii cererii sau de la data la care s-a pronunțat Comisia asupra cererii cu care a fost investită, având în vedere succesiunea de modificări la Decretul-Lege nr. 118/1990, precum și dacă aceleași dispoziții legal impun stabilirea dreptului reclamantului prin reanalizarea dreptului părintelui la data depunerii cererii reclamantului.

Consilier juridic [REDACTED] pentru pârâta arată că este de acord și depune concluzii scrise în acest sens, solicitând sesizarea ICCJ pentru rezolvarea chestiunilor de drept puse în discuție.

INSTANȚA

Asupra cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție de față, instanța constată următoarele:

I. Constată admisibilitatea sesizării, în conformitate cu prevederile art. 519 din Codul de procedură civilă, motivat de faptul că:

1. De lămurirea modului de aplicare a dispozițiilor art. 5 alin. 7 din Decretul-lege 118/1990, modificat prin Legea nr. 130/2020, respectiv dacă legea care se aplică este cea în vigoare la momentul formulării cererii de către copil, sau cea în vigoare la data soluționării cererii de către AJPIȘ, respectiv Legea nr. 232/2020 depinde soluționarea pe fond a cauzei, întrucât:

Potrivit dispozițiilor articolului unic din Legea nr. 130 din 15 iulie 2020 pentru completarea art. 5 din Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri se arată că "La articolul 5 din Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat în Monitorul Oficial al

României, Partea I, nr. 631 din 23 septembrie 2009, cu modificările și completările ulterioare, după alineatul (4) se introduc cinci noi alineate, alineatele (5) -(9), cu următorul cuprins:

...

(7) Copilul născut după încetarea situațiilor prevăzute la art. 1 alin. (1) și (2) are dreptul la o indemnizație lunară în cuantum de 50% din indemnizația de care a beneficiat părintele său.

(9) La stabilirea indemnizației prevăzute la alin. (6) sau (7), în situația în care ambii părinți ai copilului au beneficiat de indemnizație lunară potrivit prevederilor art. 4, se ia în calcul indemnizația părintelui al cărei cuantum este mai mare."

Potrivit dispozițiilor Art. I din Legea nr. 232 din 5 noiembrie 2020 pentru modificarea și completarea Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri

"Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 631 din 23 septembrie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

"...La articolul 5, după alineatul (5) se introduce un nou alineat, alineatul (5¹), cu următorul cuprins:

"(5¹) De prevederile alin. (6)-(9) beneficiază în mod corespunzător și copilul celui decedat după eliberarea din detenție, internare abuzivă în spitale de psihiatrie, după ridicarea măsurii domiciliului obligatoriu, strămutare, deportare sau prizonierat, în situația în care părintele său, deși ar fi avut dreptul, nu a beneficiat de prevederile prezentului decret-lege."

6. La articolul 5, alineatele (6)-(9) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"(6) Copilul minor la data la care unul sau ambii părinți s-au aflat în una dintre situațiile prevăzute la art. 1 alin. (1) și (2), precum și copilul născut în perioada în care unul sau ambii părinți s-au aflat în una dintre situațiile prevăzute la art. 1 alin. (1) și (2) are dreptul la o indemnizație lunară în același cuantum cu indemnizația de care ar fi beneficiat părintele său decedat, stabilită conform prevederilor art. 4 la data depunerii cererii de către copil.

(7) Copilul născut după încetarea situațiilor prevăzute la art. 1 alin. (1) și (2) are dreptul la o indemnizație lunară în cuantum de 50% din indemnizația de care ar fi beneficiat părintele său decedat, stabilită conform prevederilor art. 4 la data depunerii cererii de către copil.

(8) Copilul care s-a aflat atât în una dintre situațiile prevăzute la alin. (5)-(7), cât și în una dintre situațiile prevăzute la art. 1 alin. (1) și (2) beneficiază de indemnizația al cărei cuantum este mai mare.

(9) La stabilirea indemnizației prevăzute la alin. (5), (5¹), (6) sau (7), în situația în care ambii părinți ai copilului s-au aflat în situațiile prevăzute la art. 1 alin. (1) și (2), copilul are dreptul la indemnizația al cărei cuantum este mai mare."

Prin urmare, având în vedere normele legale sus enunțate ce conțin dispoziții contradictorii, în temeiul art. 519 raportat la art. 520 CPC, constatând că în cauză a fost invocată o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea în fond a prezentei cauze, problema de drept enunțată este nouă, deoarece, prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre și problema de drept enunțată nu face obiectul unui recurs în interesul legii conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, consultate astăzi 12.05.2021.

2. Problema de drept enunțată este nouă, deoarece prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre.

3. Problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție.

II. Expunerea succintă a procesului.

Prin cererea de chemare în judecată, reclamantul [REDACTED] a solicitat anularea deciziei [REDACTED] emisă de de [REDACTED] și obligarea acesteia la emiterea unei decizii prin care să fie acordate drepturile stabilite de art. 4 alin 1 raportat la art. 1 lit. e) și art. 5 alin 6, din Decretul-Lege 118/1990, respectiv o indemnizație lunară de 700 lei pentru fiecare an de strămutare în alte localități.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a arătat că prin decizia contestată nr. [REDACTED] 23.11.2020, începând cu data de 23.11.2020 s-a anulat decizia de respingere nr. [REDACTED] 17.08.2020, în sensul că s-a admis cererea nr. [REDACTED] 2020, stabilindu-se :

- calitatea de beneficiar al dreptului prevăzut de art. 5 alin 8 coroborat cu alin 6 din Decretul-Lege nr. 118/1990 cu modificările și completările ulterioare;

- acordarea indemnizației lunare în cuantumul de care ar fi beneficiat părintele reclamantului, decedat, potrivit art. 1 alin 1 lit. d pentru perioada 0 [REDACTED], indemnizație stabilită conform prevederilor art. 4 din Decretul-Lege nr. 118/1990 cu modificările și completările ulterioare, la data depunerii cererii cererii de către copil.

- s-a dispus organelor competente să facă aplicarea art. 8 alin 2 din Decretul-Lege nr. 118/1990 cu modificările și completările ulterioare.

- s-a luat act de opțiunea sa pentru acordarea indemnizației în cuantum mai mare, în calitate de fiu al părintelui persecutat politic, stabilită potrivit art. 5 alin 8 coroborat cu art. 5 alin 6 din Decretul-Lege nr 118/1990, astfel cum a fost modificat și complet de Legea nr. 232/2020.

- începând cu 01.08.2020 s-a stabilit reclamantului o indemnizației lunară, reprezentând 350 lei pentru fiecare an al persecuției politice în care parintele său a beneficiat de prevederile art. 1 alin 1 lit. d, în perioada cuprinsă între 0 [REDACTED] respectiv 14 ani, 5 luni și 7 zile.

A mai susținut reclamantul că a solicitat acordarea drepturilor prevăzute de art. 5 alin 6 din Decretul-Lege nr. 118/ 1990 în calitate de fiu al defunctului [REDACTED] decedat la 9.12.2014, raportat la art. 1 lit e, în considerarea calității de persoană născută în perioada restricțiilor de strămutare ale autorului său. Așa cum se observă din conținutul deciziei contestate, nu s-au acordat drepturile solicitate și prevăzute pentru persoanele strămutate în altă localitate, reglementate de dispozițiile art. 1 lit. e raportat la art. 4 alin 1 din Decretul-Lege 118/1990, dată fiind mutarea părinților și bunicilor reclamantului într-o altă localitate decât cea de domiciliu liber ales, ci a fost analizată cererea doar prin prisma modificărilor survenite prin Legea nr. 130/2020.

Numiții [REDACTED] și [REDACTED] au fost părinții tatălui reclamantului, [REDACTED] și împreună cu acesta au fost dislocați cu domiciliul obligatoriu din localitatea Balota în Craiova, prin decizia MAI nr. [REDACTED] Bunicul [REDACTED] a decedat în perioada restricțiilor, [REDACTED], bunicii [REDACTED] i-a fost ridicat restricția domiciliară în 0 [REDACTED] iar tatălui reclamantului, [REDACTED] din 15 august 1 [REDACTED] i-au fost ridicate restricțiile domiciliare.

Reclamantul, ca și surorile sale [REDACTED] și [REDACTED] au fost născuți în perioada dislocării autorului lor, [REDACTED] respectiv a strămutării în altă localitate respectiv în data de 1 [REDACTED] 1 [REDACTED] 3.

Actul normativ inițial nu a prevăzut indemnizații diferite pentru strămutare și domiciliul obligatoriu, neavând nici o relevanță juridică dacă persoana îndreptățită a fost încadrată la art. 1 lit. d) sau lit. e).

A mai arătat reclamantul că potrivit Art. 4. din Decretul-Lege nr. 18/1990 - (1) Persoanele care s-au aflat în situațiile prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. a), b), e) și f) și alin. (2) au dreptul la o indemnizație lunară de 700 lei pentru fiecare an de detenție, strămutare în alte localități, deportare în străinătate sau prizonierat, indiferent dacă sunt sau nu sunt pensionate. (2) Persoanele care s-au aflat în una dintre situațiile prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. c) și d) au dreptul la o indemnizație lunară de 350 lei pentru fiecare an de internare abuzivă în spitalele de psihiatrie sau de domiciliu obligatoriu, indiferent dacă sunt sau nu sunt pensionate.

Potrivit Art. I din Decretul-Lege : Constituie vechime în muncă și se ia în considerare la stabilirea pensiei și a celorlalte drepturi ce se acordă, în funcție de vechimea în muncă, timpul cât o persoană, după data de 6 martie 1945, pe motive politice:

a) a executat o pedeapsă privativă de libertate în baza unei hotărâri judecătorești rămase definitivă sau a fost lipsită de libertate în baza unui mandat de arestare preventivă pentru infracțiuni politice;

b) a fost privată de libertate în locuri de deținere în baza unor măsuri administrative sau pentru cercetări de către organele de represiune;

c) a fost internată în spitale de psihiatrie;

d) a avut stabilit domiciliu obligatoriu;

e) a fost strămutată într-o altă localitate

f) a participat în acțiuni de împotrivire cu arma în mână și de răsturnare prin forță a regimului comunist până la data de 31 decembrie 1964.

Înalta Curte de Casație și Justiție prin decizia pronunțată în interesul legii nr. 8/2012 a lămurit definitiv situația termenilor folosiți în conținutul Decretului-Lege 118/1990 respectiv art. 1 lit d) și e) a avut domiciliul stabilit obligatoriu și a fost strămutată în altă localitate și art. 4 alin. 1) și 2), respectiv întinderea dreptului la despăgubiri.

Astfel, măsura dislocării forțate presupune mutarea constrânsă a unei persoane din localitatea de domiciliu liber ales, în diferite localități din țară, unde i se fixa domiciliu obligatoriu pe timp nelimitat, în timp ce măsura fixării domiciliului obligatoriu presupunea obligația de a nu părăsi domiciliul, astfel fixat, pe timp nelimitat, fără ca aceasta să fie însoțită de dislocare.

Din analiza modului în care aceste măsuri au fost reglementate la momentul la care au fost luate împotriva persoanelor se poate deduce și modalitatea în care legiuitorul a înțeles să acorde despăgubiri celor împotriva cărora au fost luate aceste măsuri.

Măsura administrativă a dislocării forțate (strămutării) presupunea, mai întâi, mutarea persoanei din localitatea de domiciliu într-o altă localitate, iar apoi obligarea persoanei de a nu părăsi acea localitate unde a fost strămutată. Chiar dacă măsura strămutării era însoțită de măsura domiciliului obligatoriu, aceasta din urmă nu era una distinctă, ci era o măsură care o însoțea pe cea a strămutării, fiind complementară acesteia. O persoană, atunci când era dislocată, strămutată din localitatea sa de domiciliu într-o altă localitate, nu se putea întoarce la domiciliul inițial decât cu aprobarea organelor statului, iar fixarea domiciliului obligatoriu era consecința strămutării.

În schimb, măsura administrativă a domiciliului obligatoriu s-a putut dispune și ca măsură administrativă distinctă, fără să fi fost precedată de strămutare, dar presupunea tot o îngrădire a dreptului de alegere în mod liber a domiciliului.

Din prezentarea condițiilor în care cele două măsuri administrative au putut fi luate se poate desprinde și rațiunea pentru care legiuitorul a stabilit indemnizații diferite pentru persoanele care au suportat consecințele celor două măsuri, pentru că există diferențe între persoanele care au fost strămutate din localitățile de domiciliu și obligate să nu părăsească domiciliile unde au fost strămutate și cele cărora, deși nu au fost forțate să-și părăsească domiciliul, li s-a impus un domiciliu pe care nu l-au mai putut părăsi.

Astfel, ICCJ a hotărât în urma admiterii recursurilor în interesul legii declarate de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și de Avocatul Poporului și a stabilit că: „în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (1) lit. d) și e), raportat la art. 4 alin. și (2) din Decretul-lege nr. 118/1990, republicat, atunci când perioada de strămutare coincide cu perioada de domiciliu obligatoriu, persoana îndreptățită poate beneficia de o singură indemnizație prevăzută de lege, respectiv cea pentru perioada de strămutare. Obligatorie, potrivit art. -330' alin. 4 din Codul de procedură civilă .” Nu se poate face abstracție de conținutul RIL-ului 8/2012 date fiind efectele obligatorii ale acestuia.

În dovedirea acțiunii, reclamantul a depus înscrisuri doveditoare.

Prin întâmpinare, intimata [REDACTED] și [REDACTED] a solicitat respingerea acțiunii, ca neîntemeiată.

În motivare, a susținut că în fapt, prin Decizia [REDACTED] a fost revizuita Decizia de respingere nr. [REDACTED] în sensul anularii acesteia și admiterii cererii d-lui. [REDACTED] în sensul stabilirii calității de beneficiar al dreptului prevăzut de art. 5 alin. (6) și (8) din Decretul -Lege nr. 118/1990 cu modificările și completările ulterioare și a indemnizației lunare în cuantumul de care ar fi beneficiat părintele sau decedat, potrivit art. 1 alin. (1) lit. d), indemnizație stabilită conform prevederilor art.4 din Decretul - Lege nr. 118/1990 cu modificările și completările ulterioare, la data depunerii cererii de către copil.

S-a stabilit petentului o indemnizație lunară reprezentând 350 lei pentru fiecare an al persecuției politice în care părintele său a beneficiat de prevederile art. 1, alin.(1), perioada cuprinsă între [REDACTED], respectiv pentru 14 ani, 5 luni și 7 zile.

A mai arătat pârâta ca Hotărârea nr. [REDACTED].1991 a tatălui reclamantului, [REDACTED] este de încadrare în prevederile art. 1 alin. 1 lit. d - domiciliu obligatoriu, iar aceasta hotărâre a stat la baza stabilirii dreptului pentru reclamant.

Potrivit dispozițiilor art. 5 alin. 6 din DL nr. 118/1990, cu modificările și completările ulterioare, „Copilul minor la data la care unul sau ambii părinți s-au aflat în una dintre situațiile prevăzute la art. 1 alin. (1) și (2), precum și copilul născut în perioada în care unul sau ambii părinți s-au aflat în una dintre situațiile prevăzute la art. 1 alin. (1) și (2) are dreptul la o indemnizație lunară în același cuantum cu indemnizația de care ar fi beneficiat părintele său decedat, stabilită conform prevederilor art. 4 la data depunerii cererii de către copil. ”, ori numitul [REDACTED] ar fi beneficiat în continuare de indemnizația prevăzută de art. 4 pentru încadrarea în prevederile art. 1 alin. 1 lit. d, intrucat prin Hotărârea nr. [REDACTED] a Comisiei Județene Dolj pentru aplicarea DL nr. 118/1990 autorul decedat [REDACTED] a fost încadrat în prevederile art. 1 alin. 1 lit. d din DL nr. 118/1990.

A mai arătat pârâta faptul ca hotărârea tatălui reclamantului este de încadrare în prevederile art. 1 lit. d - domiciliu obligatoriu și este un act administrativ devenit definitiv prin necontestare în termenul legal.

În conformitate cu Deciziile nr. 55/2000 și 56/2000 ale Curții Constituționale, hotărârile emise anterior datei de 31.07.1997, așa cum este cea a tatălui reclamantului, sunt acte administrative cu caracter jurisdicțional care nu pot fi revizuite de către comisiile de aplicare a DL nr. 118/1990 înființate după această dată în cadrul DGMMSSF (actualmente AJPIS), ori așa cum am menționat anterior, aceasta hotărâre a devenit definitivă prin necontestare, iar în cazul în care tatăl petentului ar fi fost în viață, ar fi beneficiat în continuare de drepturile aferente încadrării în prevederile art. 1 alin. 1 lit. d din decret, iar stabilirea drepturilor pentru reclamant s-a făcut în conformitate cu dispozițiile art. 5 alin 6 și 8 din DL nr. 118/1990R, respectiv indemnizație lunară în cuantumul de care ar fi beneficiat părintele său decedat.

De altfel, avându-se în vedere modul de constituire și componența comisiilor pentru aplicarea Decretului-lege nr. 118/1990, rezultă că acestea nu erau organe ale administrației publice. Direcțiile generale de muncă și protecție socială, ca organe ale administrației publice,

aveau, până la data de 14 iulie 1997, dreptul de a contesta la tribunale hotărârile pronunțate de comisii, în termen de 15 zile de la comunicare, precum și obligația de a aplica hotărârile respective, dacă au devenit definitive. Aceste organe ale administrației publice au dobândit doar după data de 31 iulie 1997 însărcinarea de a primi și de a soluționa în primă instanță cererile pentru acordarea drepturilor prevăzute de Decretul Lege nr. 118/1990.

Decizia nr. 8/2012 a ICCJ a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 387 din 11 iunie 2012 și a devenit obligatorie, dar numai pentru situațiile în care drepturile sunt stabilite ulterior pronunțării și publicării acesteia, în toate celelalte cazuri actele administrative de stabilire a drepturilor devenind definitive prin necontestare în termenul legal.

Consideră părâta ca aceste dispoziții se aplica și în ceea ce privește modificarea hotărârilor comisiei, fiind evident faptul ca aceste documente nu pot fi modificate, deoarece nu au fost contestate în termenul legal prevăzut expres de actul normativ.

Modificarea sau revizuirea hotărârilor de stabilire a drepturilor emise anterior datei de 31.07.1997 nu poate fi făcută, întrucât aceste hotărâri sunt acte administrative cu caracter jurisdicțional care nu pot fi supuse revizuirii sau modificării de către comisiile de aplicare a prevederilor DL nr. 118/1990 înființate după aceasta data în cadrul DGMSF Dolj (actualmente AJPIS).

Sușinerile referitoare la faptul că potrivit RIL nr. 8/2012 « domiciliul obligatoriu este consecința strămutării, fiind absorbit de aceasta din urmă » nu sunt întemeiate în acest caz, cu atât mai mult cu cât, prin Hotărârea nr. [REDACTED] a numitului [REDACTED] tatăl reclamantului, măsura stabilită potrivit DL nr. 118/1990 a fost cea de domiciliu obligatoriu și nu cea de strămutare.

A mai arătat părâta faptul că în prezent nu se poate solicita și admite o cerere de revizuire a Hotărârii nr. 1 [REDACTED] 991 a numitului [REDACTED] întrucât persoana titulară a dreptului este decedată, iar drepturile reglementate de DL nr. 118/1990 sunt drepturi personale și nu sunt transmisibile, aceasta fiind inadmisibilă.

Mai mult decât atât, Decizia nr. 8/2012 a ICCJ a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 387 din 11 iunie 2012 și a devenit obligatorie, dar numai pentru situațiile în care drepturile sunt stabilite ulterior pronunțării și publicării acesteia, în toate celelalte cazuri actele administrative de stabilire a drepturilor devenind definitive prin necontestare în termenul legal.

III. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea problemei de drept

Reclamantul [REDACTED] a apreciat că, dat fiind faptul că la data formulării cererii sale către AJPIS Dolj era în vigoare Legea nr. 130/2020 pentru completarea art. 5 din Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri iar până la soluționarea contestației formulate a apărut Legea nr. 232/2020, se impune a se stabili :

- actul normativ aplicabil stabilirii dreptului copilului aflat în situația prevăzută de art. 5 alin 7 din Decretul Lege nr. 118/1990, modificat prin Legea nr. 130/2020, respectiv dacă legea care se aplică este cea în vigoare la momentul formulării cererii de către copil sau cea în vigoare la data soluționării cererii de către AJPIS, respectiv Legea nr. 232/2020;

- dreptul reclamantului se va stabili prin reanalizarea dreptului părintelui la data depunerii cererii de subsemnatul, urmând a se lamuri dacă se va ține cont de încadrarea părintelui în una din situațiile prevăzute de art. 1 alin 1 lit a-f din DL 118/1990 și dacă la acel moment ar întruni condițiile prevăzute de acest act normativ pentru a beneficia de indemnizație sau se va ține cont de încadrarea părintelui în una din situațiile prevăzute de art. 1 alin 1 lit. a-f din Decretul-Lege nr. 118/1990.

Pârâta a depus concluzii scrise prin care a arătat că referitor la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru rezolvarea de principiu, a unor chestiuni de drept, respectiv:

1. Legea aplicabilă stabilirii dreptului copilului aflat în situația prevăzută la art. 5 alin. 7 din Decretul Lege nr. 118/1990 este cea în vigoare la momentul formulării cererii de către copil sau cea în vigoare la momentul soluționării cererii de către AJPIS, în forma modificată prin Legea nr. 232/2020?

2. Dispozițiile art. 5 alin. 7 din Decretul Lege nr. 118/1990 se interpretează în sensul că dreptul copilului se va stabili prin reanalizarea dreptului părintelui la data depunerii cererii de către copil (...) și de faptul că hotărârile emise anterior datei de 31.07.1997 sunt acte administrative cu caracter jurisdicțional, care nu pot fi revocate conform Deciziilor Curtii Constitutionale nr. 55 și 56 din 2000?

În ceea ce privește prima chestiune de drept care se cere a fi lămurită - publicarea Legii nr. 130/2020 a reprezentat o situație excepțională, în sensul că acest act normativ nu a produs efecte juridice, iar solicitările petenților au fost soluționate în baza Legii nr. 232/2020, act normativ care a avut rolul și scopul de a lămuri dispozițiile neclare ale Legii nr. 130/2020, astfel încât aceste dispoziții să poată fi puse în aplicare pentru scopul și finalitatea sa.

Așa cum a precizat anterior, emiterea deciziei privind stabilirea calității de urmaș, după părintele titular al Decretului-Lege nr. 118/1990 republicat privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, cu modificările și completările ulterioare, în termenul legal de 30 de zile, a fost frânată datorită unor prevederi contradictorii din acest act normativ, în ceea ce privește competențele agențiilor de plăți și a caselor de pensii și datorită situațiilor neacoperite de articolele din actul normativ.

Aceste situații contradictorii au intervenit odată cu aplicarea Legii nr. 130/2020 și care au fost rezolvate prin publicarea Legii nr. 232/2020 în Monitorul Oficial nr. 1036 din 5 noiembrie 2020.

În conformitate cu prevederile art. II din Legea nr. 232/2020 „În anul 2020, termenul în care agențiile județene pentru plăți și inspecție socială, respectiv a municipiului București sunt obligate să se pronunțe asupra cererii de stabilire a calității de beneficiar și a indemnizației lunare prevăzute de Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, este de 90 de zile de la data înregistrării cererii.

Potrivit actului normativ, Legea nr. 232/2020, termenul de soluționare a cererilor depuse în anul 2020 este de 90 de zile de la data înregistrării cererii, iar drepturile prevăzute în prezentul act normativ se acordă începând cu data de întâi a lunii următoare depunerii cererii.

Prin Legea nr. 232/2020 legiuitorul a stabilit ca prevederile prezentului decret-lege nu se aplică persoanelor condamnate pentru infracțiuni contra umanității sau celor în cazul cărora s-a dovedit că au desfășurat o activitate fascistă și/sau legionară în cadrul unei organizații sau mișcări de acest fel, precum și copiilor acestora:

„Art. 13 Prevederile prezentului decret-lege nu se aplică persoanelor condamnate pentru infracțiuni contra umanității sau celor în cazul cărora s-a dovedit că au desfășurat o activitate fascistă și/sau legionară în cadrul unei organizații sau mișcări de acest fel, precum și copiilor acestora”

În conformitate cu dispozițiile art. 6 alin. (1) din Codul Civil „Legea civilă este aplicabilă cât timp este în vigoare. Aceasta nu are putere retroactivă”.

Astfel, legea civilă se aplica în intervalul de timp cât este în vigoare.

Principiul neretroactivității legii civile reprezintă principiul conform căruia o lege civilă se aplică numai situațiilor ivite în practică după intrarea ei în vigoare, iar nu și situațiilor anterioare.

Aplicarea imediată a legii civile noi și excepția ultraactivității legii vechi se înțelege regula de drept conform căreia, de îndată ce a fost adoptată, legea civilă nouă se aplică tuturor situațiilor ivite după intrarea ei în vigoare.

Pârâta consideră că legea aplicabilă stabilirii dreptului copilului este cea în vigoare la momentul formulării cererii de către copil, dispoziții care trebuie completate obligatoriu cu dispozițiile legii noi, fără de care nu putea fi pusă în aplicare și care are rolul de lămurire a dispozițiilor legale initiale, care tind să conducă la scopul și finalitatea legii pentru care au fost adoptate.

În ceea ce privește cea de-a doua problemă ce se dorește a fi lămurită, consideră că hotărârea autorului decedat de încadrare în prevederile uneia dintre dispozițiile art. 1 alin 1 sau 2 din Decretul-Lege nr. 118/1990, emisă anterior datei de 31.07.1997, este un act administrativ devenit definitiv prin necontestare în termenul legal.

În conformitate cu Deciziile nr. 55/2000 și 56/2000 ale Curții Constituționale, hotărârile emise anterior datei de 31.07.1997 sunt acte administrative cu caracter jurisdicțional, care nu pot fi revizuite de către comisiile de aplicare a Decretului-Lege nr. 118/1990 în cadrul DGMMSSF (actualmente AJPIS).

Stabilirea drepturilor pentru petenti se face în conformitate cu dispozițiile art. 5 alin 6 sau 7 din actul normativ menționat, respectiv indemnizație lunară în cuantum de 100% sau 50% din indemnizația de care ar fi beneficiat părintele său decedat.

În situația în care titularul ar fi fost în viață, hotărârea emisă anterior datei de 31.07.1997 nu se putea revizui, datorită celor stabilite de Curtea Constituțională prin Deciziile nr. 55 și nr. 56 din anul 2000.

Prin prisma noilor dispoziții, comisia poate verifica încadrarea în prevederile decretului, fără a fi afectat însă dreptul titularului.

Aceasta poate fi privit ca un document doveditor al persecuției politice, coroborat cu orice alte mijloace de probă în conformitate cu dispozițiile art. 13 ale decretului.

IV. Punctul de vedere al completului de judecată asupra chestiunii de drept sesizate

Având în vedere că orice act normativ are o aplicabilitate în timp, între momentul intrării în vigoare și cel al abrogării, în acest interval de timp conferind drepturi și obligații pentru subiectele de drept cărora li se adresează, actul normativ aplicabil stabilirii dreptului copilului aflat în situația prevăzută de art. 5 alin. 7 din Decretul-Lege 118/1990, modificat prin Legea nr. 130/2020 este cea în vigoare la momentul formulării cererii de către acesta.

În ce privește dispozițiile art. 5 alin. 7 din Decretul-Lege nr. 118/1990, în forma modificată prin Legea nr. 232/2020, instanța apreciază că ele se interpretează în sensul că dreptul copilului se va stabili prin reanalizarea dreptului părintelui la data depunerii cererii de către copil, urmând a se analiza dacă părintele s-ar afla la data depunerii cererii de către copil într-una din situațiile prevăzute de art. 1 alin. 1 lit. a-f din Decretul-Lege nr. 118/1990 și dacă la acel moment ar întruni condițiile prevăzute de acest act normativ pentru a beneficia de indemnizație, interpretarea gramaticală a dispozițiilor legale amintite fiind neechivocă în acest sens.

Având în vedere aspectele sus enunțate, instanța va dispune emiterea unei adrese către ICCJ în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunile sus arătate și în temeiul art. 520 alin. 2 Cpc, va dispune suspendarea judecării până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii prealabile arătate.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE**

Constată admisibilă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele chestiuni de drept:

1. Legea aplicabilă stabilirii dreptului copilului aflat în situația prevăzută de art. 5 alin. 7 din Decretul-lege 118/1990, modificat prin Legea nr. 130/2020, este cea în vigoare la momentul formulării cererii de către copil sau cea de la data soluționării cererii de către Agenția Județeană de Plăți și Inspecție Socială (AJPIS), respectiv Legea nr. 232/2020?

2. Dispozițiile art. 5 alin. 7 din Decretul-Lege nr 118/1990, în forma modificată prin Legea nr. 232/2020, se interpretează în sensul că dreptul copilului se va stabili prin reanalizarea dreptului părintelui la data depunerii cererii de către copil, urmând a se analiza dacă părintele s-ar afla la data depunerii cererii de către copil într-una din situațiile prevăzute de art. 1 alin. 1 lit. a-f din Decretul-Lege nr. 118/1990 și dacă la acel moment ar întruni condițiile prevăzute de acest act normativ pentru a beneficia de indemnizație sau se va ține cont de încadrarea părintelui în una din situațiile prevăzute de art. 1 alin. 1 lit. a-f din Decretul-Lege 118/1990, stabilită printr-o hotărâre emisă anterior pe numele său și de faptul că hotărârile emise anterior datei de 31.07.1997 sunt acte administrative cu caracter jurisdicțional, care nu pot fi revocate conform deciziilor Curții Constituționale nr. 55/2000 și nr. 56/2000?

Dispune înaintarea prezentei încheieri, la care se atașează o copie a cererii de chemare în judecată, a întâmpinării și punctele de vedere ale părților cu privire la chestiunile arătate, conforme cu originalul.

Suspendă judecarea cauzei privind pe reclamantul [REDACTAT] și pe pârât [REDACTAT] având ca obiect anulare act administrativ în temeiul art. 520 alin. 2 Cpc.

Fără cale de atac.

Pronunțată în ședința publică de la 12 mai 2021

Președinte,
[REDACTAT]
[REDACTAT]

Grefier,
[REDACTAT]
[REDACTAT]

